

Psalm 70: Prošnja za pomoč v stiski

O Bog, da me rešiš, *
GOSPOD, hiti mi pomagat.
Naj bodo osramočeni, naj se sramujejo *
tisti, ki mi strežejo po življenju;
naj se umaknejo, naj bodo zasramovani, *
katerim je vseč moja nesreča.
Naj se obrnejo, da bodo za petami lastni sramoti, *
kateri pravijo: »Aha, aha!«
Naj se radujejo, naj se veselijo v tebi *
vsi, ki te iščejo.
Naj vedno govorijo: »Bog je velik,« *
kateri ljubijo tvojo pomoč.
Jaz pa sem nesrečen in ubog, *
o Bog, hiti k meni.
Ti si moja pomoč in moj rešitelj,
GOSPOD, nikar se ne mudi.

Vzorna molitev

Psalm 70 je veljal že v svetopisemskih časih kot posnemanja vredni obrazec prosilne molitve. Očitno je piscu uspelo, svojo stisko tako posplošiti, da so lahko tudi drugi s tem psalmom izrazili željo po Božjem varstvu. Prikaz nasprotnikov, ki se po Božji pomoči vpijočemu bližajo kakor vojska in njihov sramotni poraz je navdihoval uboge, da so s temi besedami rotili Boga, naj jih reši. Tako se to besedilo pojavi v Knjigi psalmov kar dvakrat: v psalmu 70 ter kot konec psalma 40. Da najdemo isto besedilo v Stari zavezi dvakrat, niti ni tako redko, če na primer pomislimo na Deset Božjih zapovedi (2 Mz 20 in 5 Mz 5), napoved mesijanskega miru (Iz 2 in Mih 4) ali na psalma 14 in 53. Poleg tega je psalm 70 vplival tudi na psalma 35 in 71. Kaže torej, da je bil že kmalu po nastanku, verjetno v zadnji tretjini šestega stoletja, zelo priljubljen.

Pereča vprašanja

Psalm je načrtno zgrajena prosilna molitev. Jedro obdajata prošnji na začetku in koncu. V tem okviru molivec dvakrat kliče Boga, najprej s splošno oznako „Bog“, nato pa še po imenu. To izraža nujnost, da bi Bog končno le prihitel na pomoč. Trpljenje revnih in čakanje na rešitev sta prav za vernega človeka velik izziv. Le zakaj se ne briga za uboge in ukroti tiste, ki povzročajo krivico? So mar pripovedi o njegovih čudežih samo lepe zgodbe brez pomena za današnje življenje? Verovati pomeni čakati, to pa je nemalokrat velika preizkušnja vere. Tudi zaradi tega je Cerkev postavila začetek psalma na čelo molitvenega bogoslužja. Na ta način se verniki vsak dan pridružijo

Davidu – Kristusu, ki je v svojem življenju „daroval molitve in prošnje z močnim vpitjem in solzami njemu, ki bi ga mogel rešiti iz smrti, in bil je uslišan“ (Heb 5,7). Stiska je velika, Bog naj se ne obotavlja, da ne bi krivica zmagala.

Nesramnost hudodelcev ...

V jedru psalma se razodeva, v čem je razlika med nasprotniki in sotrpini molivca, ki Boga iščejo. Prvi molivcu zahrbtno strežejo po življenju. Škodoželjno pripravljajo njegov propad in nesramno izigravajo svojo premoč. Molivec jih primerja z močno vojsko, ki se bliža. V svoji notranjosti že sliši smeh zmagovalcev: „Aha, aha!“ (Ps 70,4). Za kaj torej človek v tako obupnem položaju lahko še prosi? – Zlo, ki ga načrtujejo nasprotniki, naj doseže storilce ter jih osramoti! Naj to na svoji lastni koži izkusijo! Umaknejo naj se kakor poražena vojska! Morda imamo občutek, da take misli niso preveč krščanske. Toda imamo kot ljudje, ki ta psalm molimo v milem žarenju sveče, pravico, da sodimo nesrečne in uboge? Komu, če ne Bogu, naj bi iskreno spregovorili ob vsem tem o svoji „sveti“ jezi?

... in veselje pravičnih

Naslednji del psalma odpira popolnoma nov zorni kot. Če bi se Bog postavil na stran v stiski in strahu živečih, ne bi bili osramočeni samo zatiralci. To bi bilo poleg tega tudi veselo oznanilo za mnoge, ki lačni in žejni pravičnosti iščejo Boga. Medtem ko bi se namreč nasprotniki veselili krivice in zasmehovali svoje žrtve, bi se pravični radovali, da se je končno spet razodela Božja veličina. Pripovedovali bi o tem in na ta način utrjevali vero vseh, ki zaupajo, da Bog osvobaja. Prav v tem se namreč razlikuje od vseh drugih božanstev. V njegovi bližini lahko zadihajo revni in potrti.

Klici obupanih in vriskanje rešenih

Toda do te točke molivec še ni prodril. Na koncu psalma se je očitno spet prebudil iz svojih sanj o porazu zatiralcev in veselju nad Božjo rešitvijo. Stiska je postala medtem še večja. Prav to se dogaja tudi v občestvu verujočih. Na eni strani gledamo v preteklost in tam vidimo številne brate in sestre, ki so dočakali Božjo pomoč, na drugi strani pa prav v naših dneh vidimo veliko množico obupanih, ki kličejo: „O Bog, hiti k meni, nikar se ne mudi!“ (Ps 70,6). Oboje zaznamuje življenje Cerkve, dokler zgodovina človeštva ne bo dosegla svojega cilja. Praznična čaša rešenih ostane pomešana z grenkim priokusom trpljenja ponižanih, klici obupanih pa se že združujejo z vriskanjem potrth, ki jim je Bog prihitel na pomoč.

Avtor:

Klaus Einspieler, referent za Sveto pismo in liturgijo krške škofije

klaus.einspieler@kath-kirche-kaernten.at